

SPOROČILO ZA MEDIJE

SPLETNE TRGOVINE V ČASU EPIDEMIJE NAJBOLJ PRIDOBILE NA ZAUPANJU, CIVILNE INSTITUCIJE OHRANJAJO ZAUPANJE, POLITIČNE IN REPRESIVNE SE VRAČAJO NA RAVEN PRED EPIDEMIJO.

Zaupanje v institucije, ki so (bile) ključnega pomena v času epidemije, je bilo v času epidemije nadpovprečno visoko, s koncem epidemije pa je občutno padlo in se v večini primerov vrača na raven pred epidemijo. To pa ne velja za vse institucije enako. Kdo so torej zmagovalci in kdo poraženci epidemije?

Z raziskavo #Novanormalnost spremljamo ključne indikatorje odziva javnosti na ukrepe in doživljanje vsakodnevnega življenja v novih razmerah. Podatki so dostopni javno. Raziskave #Novanormalnost ne financira nobeno podjetje, posameznik ali organizacija. Tokratno meritev smo izvedli po standardnem modelu, s katerim že od leta 2012 spremljamo zaupanje v institucije in poklice v okviru raziskave Ogledalo Slovenije. Osnovni seznam smo dopolnili z nekaterimi institucijami, ki so (bile) ključne v razmerah epidemije. Zaupanje v institucije, ključne v času epidemije, smo izmerili trikrat: na vrhuncu epidemije in zaprtja javnega življenja, tik pred uradnim koncem epidemije ter dva tedna za tem.

Institucije in glavni predstavniki	Ogledalo Slovenije Nov. 2019	12.-15. junij n=536	29.-31. maj n=527	11.-13. april n=561	RAZLIKA (jun.-apr.)
Civilna zaščita		62	68	67	-5
Spletne trgovine		28	39	9	19
Predstavniki zdravniške stroke		26	47	62	-36
Zdravstveni sistem	(4)	26	39	55	-29
Policija	(26)	20	26	46	-26
Trgovine	(-6)	14	13	22	-8
Vojska	(19)	9	19	27	-18
NIJZ - nacionalni inštitut za javno zdravje		-12	5	39	-51
Javna televizija in radio (RTV)	(-34)	-18	-5	11	-29
Banke	(-36)	-29	-26	-7	-22
Turistične agencije / ponudniki tur. aranž.		-31	-27	-30	-1
Mediji	(-46)	-31	-33	-28	-3
Uradni govorec vlade (Jelko Kacin)		-40	-31	-23	-17
Stranke opozicije	(-60)	-40	-44	-47	7
Komercialne televizije		-48	-43	-44	-4
Predsednik parlamenta (Igor Zorčič)		-50	-58	-52	2
Predsednik vlade (Janez Janša)		-52	-49	-47	-5
Vlada	(-55)	-55	-56	-40	-15
Stranke vladajoče koalicije	(-63)	-60	-62	-53	-7
Parlament	(-67)	-65	-67	-51	-14

Opomba: Zaupanje se meri na štiristopenjski lestvici, od »sploh ne zaupam« in »bolj ne zaupam« do »bolj zaupam« in »zelo zaupam«. Stopnjo zaupanja dobimo s preprostim izračunom razlike med prvima in drugima dvema odgovoroma. **Pozitivna stopnja zaupanja tako pomeni, da je bil delež pozitivnih odgovorov (»bolj zaupam« in »zelo zaupam«) višji, in obratno.** Če bi vsi odgovorili, da nekomu zelo zaupajo, bi bila stopnja 100, če bi vsi odgovorili, da nekomu sploh ne zaupajo, pa -100.

ZAUPANJE V INSTITUCIJE MED EPIDEMIJO DOSEGALO REKORDNE VREDNOSTI, A LE REDKE JO OHRANJAJO TUDI PO EPIDEMIJI

Analiza izmerjenih rezultatov, ki upošteva tako zadnji izmerjeni rezultat, kot primerjavo s podatki iz časa epidemije, pri nekaterih pa tudi za zadnje meritev iz raziskave Ogljedalo Slovenije, nam pokaže šest skupin, na katere lahko razdelimo opazovane institucije:

1. V prvi skupini so absolutni zmagovalci epidemije. To so (1) **Civilna zaščita, s stopnjo zaupanja 62, kar je več kot najvišji izmerjeni rezultat v raziskavi Ogljedalo Slovenije** (kjer so sicer na prvem mestu mala slovenska podjetja s stopnjo zaupanja 53); (2) **spletne trgovine, ki so edine, ki so v času epidemije povečale stopnjo zaupanja in jo tudi ohranile**, ta pa je tudi sicer pozitivna in visoka (v Ogljedalu Sloveniji bi dosegle tretje mesto, pred zdravstvom in šolstvom); ter (3) **trgovine na sploh, katerih stopnja zaupanja je sicer rahlo nižja kot sredi epidemije, a še vedno občutno višja, kot je bila novembra 2019.**
2. V drugi skupini so relativni zmagovalci, za katere je značilno, da so **sredi epidemije dosegali rekordno visok rezultat (predstavniki zdravniške stroke, zdravstveni sistem), ali pa rekordno visok skok v zaupanju (RTV Slovenija)**, po epidemiji je stopnja zaupanja sicer občutno upadla, a je še vedno na bistveno višji ravni kot pred epidemijo.
3. **Sledijo policija, vojska in banke.** Gre za institucije, ki so sredi epidemije dosegale občutno višjo stopnjo zaupanja, a je ta po epidemiji padla na približno isto raven kot pred epidemijo.
4. **Četrta skupina je najbolj heterogena.** V njej so **stranke opozicije**, ki imajo sicer relativno nizko stopnjo zaupanja (-40), a je ta **za 20 točk višja kot novembra 2019**, ko so opozicijo predstavljale danes vladajoče stranke. V to skupino uvrščamo tudi **NIJZ**, ki je med epidemijo dosegel relativno zelo dober rezultat (stopnja zaupanja 39), **po epidemiji pa rekordni padec (-51 točk)**. V to skupino uvrščamo še **medije na sploh in turistične agencije oz. ponudnike turističnih aranžmajev**, ki imajo relativno nizko stopnjo zaupanja, ki se po epidemiji **ne spreminja**.
5. V peti skupini so **relativni poraženci**, gre za **institucije z absolutno gledano nizko stopnjo zaupanja, ki je bila med epidemijo sicer višja**, po epidemiji pa je na ravni zadnje skupine. To so **uradni govorec vlade Jelko Kacin** (zaupanje med epidemijo -23, po epidemiji -40), **vlada** (med epidemijo -40, sicer najboljši rezultat za vlado od leta 2012, po epidemiji -55, enako kot novembra 2019) ter **parlament**, ki ima po epidemiji sicer najslabši rezultat med vsemi, a je bil sredi epidemije precej boljši in prav tako rekorden za to institucijo, -51).
6. Zadnjo skupino predstavljajo **absolutni poraženci**. Stopnja zaupanja je podobna kot pri predhodni skupini, s to razliko, da **tudi med epidemijo ni bila bistveno drugačna**, pri treh se je še malenkost poslabšala. To so **komercialne televizije, predsednik parlamenta Igor Zorčič in predsednik vlade Janez Janša, ter stranke vladajoče koalicije**. Predsednik vlade je sicer tisti, ki med vsemi opazovanimi institucijami beleži najvišji delež odgovorov »sploh ne zaupam« (59%), odgovor »bolj ne zaupam« je izbralo 16% vprašanih, 15% vprašanih mu »bolj zaupa«, »zelo« pa mu zaupa 9% vprašanih.

###

Dostop do podatkov

Osnovni podatki za celotno obdobje raziskave so dostopni na povezavi:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1b9rBaWS9Y8mceQljQ7xr_CIBcxD6RryGikWQJwVCx9g/edit#gid=2060053169

Povzetki meritev, grafični prikazi in vsa pretekla sporočila za javnost so na voljo na povezavi:

<https://www.valicon.net/sl/novanormalnost/>

###

Navajanje vira

Pri navajanju vira prosim navedite (priporočena oblika navajanja vira):

»Vir: Raziskava #Novanormalnost, 12.-15. junij 2020, n=536; Valicon.«

###

Metodološki podatki

Raziskava se izvaja v okviru spletnega panela anketirancev Jazvem.si. Spletni panel Jazvem.si je največji spletni panel anketirancev v Sloveniji. Rezultati so reprezentativni za slovensko spletno populacijo od 18 do 75 let, po spolu, starosti, izobrazbi in regiji na ravni tipa naselja.

###

O družbi Valicon

Valicon vodilna družba za javnomnenjske in trženjske raziskave in svetovanje v Sloveniji, ustanovljena leta 1996. Ustanovitelja in vodilni osebi v podjetju sta člana združenja ESOMAR.

###

Več informacij

Valicon d.o.o., Kopitarjeva 2, Ljubljana

T. 01/ 420 49 00, 041/ 791 908 (Andraž Zorko, partner)

E. pr@valicon.net

W. www.valicon.net

TW. @valicongroup
